

Handläggare
Anna Boman
proVarmdo

Diarienummer
14US/0269

Utbildningsstyrelsen

Fritidshem

Förslag till beslut

Rapporten godkänns och de uppdrag som listas i rapporten sid 4 anses därmed genomförda och avslutade.

Beslutsnivå

Utbildningsstyrelsen

Bakgrund

I samband med att Skolinspektionen 2011 identifierade ett antal obligatoriska utvecklingsområden vid sin inspektion av bland annat kommunens fritidshem/skolbarnomsorg initierades av utbildningsstyrelsen (2011-09-15 § 85) ett uppdrag med ett antal åtgärds punkter. I korthet bestod det uppdraget i att genomföra en utvärdering av kommunens riktlinjer för fritidshem samt en översyn av den faktiska fritidshemsverksamheten som tar hänsyn till ett antal parametrar såsom kvalitet, likvärdighet, uppföljning och kompetensutveckling.

Ärendebeskrivning

I föreliggande rapport görs en övergripande analys av hur väl huvudmannens uppdrag enligt Skolverkets allmänna råd för fritids stämmer överens med vad huvudmannen de facto genomför. Rapporten redovisar också hur ett antal biträdande rektorer/rektorer och fritidshemspersonal ser på sina förutsättningar att nå en god måluppfyllelse i sina verksamheter.

Rapporten visar att det finns en diskrepans mellan styrdokument och huvudmannens ansvar inom ramen för fritidshemsverksamheten. Det saknas rutiner för uppföljning och utvärdering på huvudmannanivå som fastställer fritidshemmets måluppfyllelse i relation till skollagen och läroplanen. Däremot finns ändamålsenliga rutiner och system för utvärdering av fritidshemsverksamheten utifrån ett barn- och föräldraperspektiv. Huvudmannen följer inte upp hur ledningen på fritids använder resultaten från kundundersökningen för att förbättra verksamheternas kvalitet. Huvudmannen rekommenderas därför att inom ramen för befintligt mål- och uppdragsuppföljningssystem samt i det systematiska kvalitetsarbetet efterfråga och precisera kriterier och uppföljningsbara mål utifrån befintliga styrdokument. Det är först när huvudmannen och fritidshemmets ledning följt upp och utvärderat fritidshemmets

måluppfyllelse, identifierat utvecklingsområden samt synliggjort dessa i kvalitetsarbetet som det blir tydligt vad som kan prioriteras och utvecklas inom ramen för kommunens fritidshem.

I rapporten identifieras vidare att kompetensutveckling planeras och genomförs utifrån ett enskilt verksamhetsperspektiv och att samarbete mellan rektorer på området sker osystematiskt. För att kunna tillhandahålla lämplig kompetensutveckling i förhållande till fritidshemmets likvärdighetsuppdrag och i relation till identifierade behov ur ett huvudmannaperspektiv är det nödvändigt att huvudmannen fortlöpande kartlägger och analyserar kompetensutvecklingsbehovet i nära samarbete med verksamheternas ledning och personal. Ett sådant kommungemensamt kompetensutvecklingsbehov som identifierats av fokusgrupperna är utbildning i att möta barn i behov av särskilt stöd eftersom det är en målgrupp som fokusgrupperna bedömer som växande.

Bedömning

Utredningens resultat är utgångspunkten för det förbättringsarbete som sker på huvudmannanivå och inom ramen för samarbete rektorer emellan i ledningsgruppen för grundskola. Resultatet kommer att tas tillvara i förbättringsarbetet på följande sätt:

- Kopplingen mellan planeringen av den pedagogiska verksamheten och nationella styrdokument och nationella och lokala mål ska tydliggöras. Detta sker inom ramen för befintligt mål- och uppföljningssystem och det systematiska kvalitetsarbetet. Under hösten börjar Stratsys användas som system för det systematiska kvalitetsarbetet. Där kan kvalitetsarbetet följas upp på enhets-, verksamhets- och huvudmannanivå och arbetet sätts också i ett tydligt sammanhang då det kopplas till skollag, läroplansmål och lokala mål. proVarmdo och ledningsgruppen för grundskola kommer att tillsammans särskilt titta på hur fritidshemmets kvalitetsarbete blir tydligt och synligt i detta system, samt vilket stöd som behövs för att verkställa detta. Rutiner för uppföljning och utvärdering som fastställer fritidshemmets måluppfyllelse i relation till skollagen och läroplanen fastställs i samband med detta arbete, då det möjliggör en uppföljning även från huvudmannanivå.
- Utifrån en analys av resultatet av och identifierade utmaningar inom ramen för kvalitetsarbetet kan ledningsgruppen för grundskola identifiera gemensamma utmaningar och behov av kompetensutvecklingsåtgärder. Ett sådant tillfälle är planerat till hösten 2014 och arbete pågår med att planera en kompetensutvecklingsinsats inom området särskilt stöd i fritidshem.
- Nya riktlinjer för skolbarnsomsorgen utarbetas under hösten och förslag presenteras för ansvarig nämnd i början av 2015.
- En inspektion av arbetsmiljöarbetet inom skolan genomförs under hösten av arbetsmiljöverket. Förbättringsåtgärder kommer att identifieras inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Analys av sjukfrånvaron bland fritidshemspersonal tas med i det arbetet.

Ärendets beredning

Utredningen har genomförts av utredare från kansli- och utvecklingsavdelningen i samverkan med proVarmdos utbildningsstrateg, rektorer, biträdande rektorer och

fritidshemspersonal. Ärendet har beretts av utredare, ledningsstöd och produktionschef i samverkan med rektorer.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Biläggs/Biläggs ej
1	Utredning av fritidshemmen i kommunal regi med fokus på huvudmannens möjlighet att skapa ökad måluppfyllelse	Ja

Sändlista för beslutsexpediering

Samtliga grundskolerektorer

Pia Andersen
Produktionschef